

Inspirujme se, 2013

názov: **Inspirujme se ... "otvorenosťou"** (<http://www.inspirujmese.cz/>)

čas: 27.-28.11.2013

miesto: Bratislava

"Otvorenosť" bola téma pre ročník 2013 a preto bol do programu konferencie zaradený blok "*Inšpirácia Otvorenou iniciatívou, hlavné trendy, potenciálne prínosy, geo-polohový rozmer*" vrámci ktorého mali prednášku o.i. aj:

- [Gabriel Lachmann](#) (OZ Utopia): *Otvorené dáta ako kľúčový prvok občianskej participácie*
- [Matrín Nečaský](#) (MFF UK): *Otvorená (a propojiteľná) data v ČR - aktuálny stav z pohľadu iniciatívy OpenData.cz*
- [Hanečák Peter](#) (EEA): *Open (Linked) Data (aj) na Slovensku*
- [Michal Páleník](#) (OpenStreetMap): *OpenStreetMap - najväčší poskytovateľ otvorených geo dát na svete*

aby sa členovia GEO a INSPIRE komunity oboznámili s konceptom a účelom OpenData.

Konferenciu organizujú [SAŽP](#) a [CENIA](#) pre česko-slovenskú [INSPIRE](#) komunitu, z ktorej sa konferencie zúčastnilo približne 180 ľudí.

Čo je INSPIRE a ako súvisí s OpenData:

- V zásade je INSPIRE direktívou EÚ, ktorá ukladá členským štátom určitým spôsobom sprístupňovať občanom GEO údaje zhromažďované a spracúvané jednotlivými štátmi.
- Tieto GEO údaje sú vhodnými aj chcenými kandidátmi aj na OpenData.

-
- **Pár poznámok z prednášok**
 - [OpenData](#)
 - [Financovanie zverejňovania otvorených údajov](#)
 - [Otvorený software](#)
 - [Licencie](#)
 - [ZBGIS](#)
 - [Linked Open Geo Data](#)
-

Pár poznámok z prednášok

Program prednášok možno nájsť na adrese <http://www.inspirujmese.cz/program>. Neskôr organizátori zverejnia aj samotné prezentácie. Poznámky prosím berte tak, že takto som to počul a pochopil a mohlo sa stať, že som pochopil či interpretoval zle. V takom prípade som samozrejme na vine ja.

Vrámci otvorenia konferencie p. Ježek (námestek ministra životného prostredia ČR, Ministerstvo životného prostredia ČR) vo svojom príhovore veľmi dobre vystihol o čom má byť OpenData všeobecne a Open GEO Data konkrétne. P. Poláček a p. Souček (Český úrad zememěřický a katastrální) v neskorších blokoch podrobnejšie vysvetlili, ako OpenData pretavujú do praxe v tzv. sťahovacích službách ČÚZK (dumpy údajov vo formáte GML) a prezeracích službách (prístup k mapovým údajom cez protokoly WMS a WFS) ktoré sú dostupné bez registrácie a zadarmo (viď <http://services.cuzk.cz/>).

P. Stromček (G-BASE, s.r.o.) vysvetlil, prečo sa geoportály a mapové vizualizácie tešia vysokej obľube: "ľudia si na mapy zvykli a majú radi pekné mapy". (To zároveň vysvetľuje aj dopyt po (Open) GEO údajoch - developeri aplikácií chcú tiež robiť svoje pekné mapy a lákať na ne používateľov.) P. Hradec ale skonštatoval, že smernica INSPIRE má veľký problém: ona síce veľmi veľmi podrobne špecifikuje ako zverejňovať, vôbec sa však nezaobrá komunitami pre ktoré sú tie údaje určené. INSPIRE samotný teda nerieši dostatočne to, aby tie pekné mapy naozaj vznikali.

OpenData

[Gabriel Lachmann](#) vysvetlil, ako môžu Open Geo Data pomôcť participatívnym komunitám a [Hanečák Peter](#) o.i. ponúkol spoluprácu [OpenData.sk](#) komunity aj COMSODE projektu pri aplikovaní OpenData v CS INSPIRE komunite (ako tie geo údaje vypublikovať aby boli Open)?

Financovanie zverejňovania otvorených údajov

P. Poláček po otázke z publika vysvetlil financovanie OpenData aktivít ČÚZK: Je to zložitá vec, ale: Aktuálne na predaji geo údajov zarobia zhruba 40 mil. Kč ročne. O túto čiastku im je teda krátené financovanie zo štátu. Ak teda "kvôli" OpenData zverejňovania prídu o všetky alebo časť týchto príjmov, o to menej im bude krátené financovanie zo štátneho rozpočtu a teda ich rozpočet ako celok neutrpí žiadnu stratu. Takže samotný zber a údržba údajov (a teda ani verejná služba ktorú poskytujú) nie sú ohrozené.

Pre záujemcov s vyššími nárokmi (typicky úspešné komerčné projekty) je stále k dispozícii platený prístup, pri ktorom ČÚZK, vďaka finančnej protihodnote, vie garantovať vyššiu kvalitu poskytovania údajov. (toto je zároveň v súlade s tým, čo zástupcovia firemného sektora komunikovali na [verejnom vypočutí k odporúčanému licencovaniu k PSI smernici](#) v Luxemburgu dňa 25.11.2013: firmy sú ochotné si priplatiť za SLA, ak na verejných údajoch stojí ich biznis)

Otvorený software

Michal Páleník vyzval prítomných, aby vo svojich projektoch zväžili použitie Open Source komponentov Open Street Map - ak fungujú pre najväčšieho poskytovateľa geo dát, budú určite fungovať aj im.

Licencie

P. Charvát (Plan4Business) upozornil na problém licencovania údajov: nestačí mať na svoj dataset nejakú "open" licenciu, treba vziať do úvahy aj licencie použité inými a snažiť sa zladiť/ujednotiť. Ak totiž niekto používa priestorové údaje na niečo praktické, takmer vždy ich kombinuje s inými údajmi. A ak má každý dataset inú licenciu, je veľmi ťažké zistiť, či sú licencie kompatibilné. A niekedy dokonca ani nie sú, napriek tomu že sú trebárs aj všetky "open". To následne bráni úspešnému a užitočnému mixovaniu informácií.

ZBGIS

P. Hutková (Geodetický a kartografický ústav) predstavila portál [ZBGIS](#). Na portály sa dajú vyhľadať kraje, mestá, rieky, ... a dokonca aj rôzne objekty. Nie je však možné nájsť ulice. Prečo? Údaje o uliciach vlastní iný štátny subjekt a GKÚ ich (aspoň zatiaľ) nemôže použiť. Ja teda dúfam, že čoskoro môcť budú (viď článok [OpenData API nemusí byť nič špeciálne](#), ktorý sa zo šuplíka dostalo vďaka tejto konferencii).

Linked Open Geo Data

P. Tuchyňa predstavil dva projekty, ktoré práve štartujú a ktorých podstatou bude preklonenie existujúcich GEO dát do formátu Linked Open Data:

- Smart Open Data
- SDI4Apps

V použití Semantic Web technológií totiž vidí spôsob, ako geo údaje dostať medzi developerov a používateľov a tým z nich získať praktické a užitočné výstupy.